

בש"פ 197/23 - מדינת ישראל נגד פלונית

בבית המשפט העליון

בש"פ 197/23

לפני: כבוד השופט א' שטיין

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבה: פלונית

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד תום קובצ'י

בשם המשיבה: עו"ד לירון מלכה

החלטה

הבקשה

1. לפניי בקשהשנייה להארכת מעצרה של המשיבה בתשעים ימים לפי [] לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) - וזאת, החל מיום 14.1.2023, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 33104-01-22 (מחוזי נצרת), לפי המוקדם.

2. ביום 16.1.2022, הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום נגד ר.ג. ונגד המשיבה. כתב האישום מייחס למשיבה סחר בבני אדם, עבירה לפי סעיף 377א(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), בנסיבות סעיף 377א(א)(7) לחוק; סיוע לאינוס בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 345(ב)(1) לחוק העונשין, בנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק, ובצירוף סעיף 31 לחוק; סיוע למעשה סדום בנסיבות מחמירות, עבירות לפי סעיף 347(ב) לחוק העונשין, בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק, ובצירוף סעיף 31 לחוק; סיוע למעשה מגונה בנסיבות אינוס, עבירות לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין, בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק, ובצירוף סעיף 31 לחוק; הפרת חובה של הורה או אחראי, עבירה לפי סעיף 337 לחוק העונשין.

3. המתלוננת היא בתה של המשיבה (ילידת שנת 2009) (להלן: המתלוננת), שבתקופה הרלבנטית לכתב האישום התגוררה עם המשיבה ועם אחותה בת ה-16 בדירה בצפון הארץ. ר.ג. היה חבר המשפחה, שבעבר ניהל קשר זוגי עם אחותה של המשיבה, דודתה של המתלוננת. ר.ג. נהג להגיע לבית המשפחה לעיתים תכופות. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בין השנים 2020-2021, ר.ג. נהג לסייע כלכלית למשיבה ולמתלוננת, ובתמורה המשיבה אפשרה לו לבצע במתלוננת עבירות מין רבות וקשות, אשר כללו מעשי אינוס ומעשי סדום - והכל בסיועה של המשיבה. במסגרת זאת, המשיבה הייתה מסיעה את בתה הקטינה, המתלוננת, לביתו של ר.ג. כדי שהלה יוכל לבצע במתלוננת מעשי אינוס; המשיבה שימשה כמתווכת בין המתלוננת לר.ג. ודאגה לכך שהמתלוננת תהיה עמו בקשר טלפוני רציף; המשיבה הייתה מודיעה למתלוננת ולר.ג. באיזה חדר יישנו, ואף מציעה עבורם את המיטה; המשיבה הייתה אוכפת את האיסורים שהטיל ר.ג. על המתלוננת, לרבות איסור יציאה בשעות מסוימות ואיסור על לבישת ביגוד שאינו צנוע. כאשר המתלוננת אזרה אומץ לספר לאמה, המשיבה, על ההתרחשויות השונות - המשיבה התעלמה מדבריה. זאת ועוד: כאשר עלה חשד בבית-ספרה של המתלוננת באשר לקשר המיני שלה עם ר.ג. - שיקרה המשיבה לנציגי בית-הספר במטרה להסתיר את הקשר. בהמשך, המשיבה אף מחקה את ההתכתבויות בינה ובין ר.ג.

4. ביום 1.2.2022, עם הגשת כתב האישום המתוקן, הוגשה לבית המשפט המחוזי בקשה מתוקנת למעצרים של המשיבה ושל ר.ג. עד תום ההליכים המשפטיים נגדם (מ"ת 33127-01-22).

5. ביום 10.3.2022 הוגש תסקיר שירות מבחן בעניינה של המשיבה. שירות המבחן העריך כי המשיבה מתאפיינת בדפוסים בעייתיים. היא מתקשה להבין את חומרת מעשיה ואינה מזהה כל בעייתיות בתפקודה כהורה. שירות המבחן הבהיר כי המשיבה אינה מרגישה מחויבת או אחראית לבתה, ואינה מייחסת כל חשיבות לגילה הצעיר של המתלוננת. שירות המבחן מצא כי בעת מעצרה של המשיבה היא עומדת בקשר אינטנסיבי עם המתלוננת, באופן שיש בו כדי להשפיע לרעה על המתלוננת שחשופה בצורה שאינה מבוקרת למצוקת אמה שבמעצר, ולכן עלולה לפתח רגשות אשם. עוד צוין כי הקשר בין השתיים עלול לשבש את הליכי המשפט, וכן שהמשיבה זקוקה לגבולות ברורים ולגורם מפחית סיכון. אשר על כן, המליץ שירות המבחן לאסור על המשיבה ליצור קשר עם המתלוננת ללא פיקוח של גורמי הרווחה. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי חלופת המעצר אצל המפקחים המוצעים, חברתה של המשיבה ובנה, אינה נותנת מענה הולם למסוכנות אשר נשקפת מהמשיבה, שכן המפקחים אינם ערים לגורמי הסיכון ואינם יכולים לשמש דמות סמכותית עבור המשיבה. לאור זאת, לא המליץ השירות על חלופת מעצר.

6. ביום 15.5.2022, לאחר מספר דחיות שניתנו לבקשת ב"כ המשיבה, הורה בית המשפט המחוזי (השופטת ר')

גלפז מוקדי) על מעצר המשיבה עד למתן החלטה אחרת, וכן אסר על המשיבה ליצור קשר עם המתלוננת שלא בבקרה של גורמי הרווחה.

7. ביום 23.10.2022 הורה בית משפט זה (השופט נ' סולברג) על הארכת מעצרה של המשיבה בתשעים ימים (בש"פ 6437/22).

8. ביום 13.12.2022 הוגשה על ידי ב"כ המשיבה בקשה לעיון חוזר בתנאי המעצר, לאור חלוף הזמן. במסגרת זאת, התבקש בית המשפט לבחון חלופת מעצר בצפת בפיקוחו של בעלה לשעבר של המשיבה ואביה של המתלוננת (להלן: מ.ג.); בנה של המשיבה (להלן: י.ג.); ואשתו של הבן (להלן: מ'). בהחלטה מיום 22.12.2022 הורה בית המשפט המחוזי (השופטת ר' גלפז מוקדי) לשירות המבחן להגיש תסקיר בעניין החלופה המוצעת עד ליום 24.1.2023.

9. ביום 26.2.2023, דחה בית המשפט המחוזי (השופטת ר' גלפז מוקדי) את בקשת המשיבה לחלופת מעצר. בית המשפט הדגיש בהחלטתו כי תסקיר שירות המבחן מיום 10.2.2023 מצא שהמפקחים המוצעים אינם מתאימים, שכן כולם קשורים למעגל השתיקה אשר אפשר את הפגיעה במתלוננת. במהלך הדיון וויתרה המשיבה על י.ג. כמפקח מוצע. בית המשפט העריך ביחס למ.ג. כי קיים חשש שהוא פעל בניסיון להדיח את המתלוננת לשקר, הכה את המתלוננת ולחץ עליה ליצור קשר עם המשיבה בניגוד לאיסור בית-המשפט על כך; ואילו ביחס למ' נאמר כי אין לה יכולת להציב גבולות עבור המשיבה.

התקדמות ההליך העיקרי

10. במסגרת ההליך העיקרי התקיימו מספר ישיבות הוכחות, במסגרתן נשמעו כמחצית מעדי התביעה.

טענות הצדדים

11. המדינה מבקשת כי אאריך את מעצרה של המשיבה בתשעים ימים נוספים - זאת, לנוכח מסוכנותה אשר נלמדת מהמעשים המיוחסים לה ומהאמור בתסקיר שירות המבחן וכן בשים לב להתקדמות אשר חלה בהליך העיקרי.

12. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת לחלופת מעצר. כמו כן טוענת המשיבה כי הראיות עליהן מבקשת המדינה לבסס את הרשעתה הינן מוחלשות. לטענתה, ראיות אלה אינן מאמתות את המיוחס לה אפילו לכאורה ואין בהן כדי להצדיק מעצר עד תום ההליכים, בהינתן חזקת החפות.

13. בידוע הוא, כי בהליך של הארכת מעצר אשר מתקיים במסגרתו של סעיף 62 לחוק המעצרים בית המשפט אינו אמור, ככלל, לבדוק את קיומן של ראיות לכאורה (ראו, מיני רבים: בש"פ 6003/17 מדינת ישראל נ' פלוני (31.7.2017)). ואולם, החלטתי להיענות לבקשתה החריגה של ב"כ המשיבה - שבדיעבד לא הייתה לה כל הצדקה - ולעשות כן למען הזהירות, והרבה למעלה מן הצורך, כאמור בהחלטתי מיום 28.2.2023. ביום 14.3.2023 הועברו לידי חומרי החקירה.

14. לאחר עיון בחומרים אלה, מצאתי כי האישומים שבהם עסקינן מאומתים כדבעי בראיות לכאורה, וכי ראיות אלה אינן בגדר מוחלשות. לעניין זה, די אם אפנה לאמור הודאתו/בהודעתו של ר.ג., אשר נמסרה למשטרה ביום 6.1.2022, ובפרט בעמודים 4-5 לאותה הודאה/הודעה (ראו במיוחד שורות 29-30, בעמוד 5 ("הכל היה ליד העיניים של [המשיבה]")); וכן לאמור בדברי המתלוננת בחקירתה מיום 31.12.2021, בעמודים 11-13.

15. בנסיבות אלה, ולאור מסוכנותה המופלגת של המשיבה, אשר עולה, לכאורה, מחומר הראיות, לא נותר לי אלא לקבל את בקשת המדינה ולהורות על הארכת מעצרה, כפי שביקשתי המדינה לעשות. אוסיף כי איני רואה מקום למציאת חלופה למעצרה של המשיבה מאחורי סורג ובריח - זאת, לנוכח מסוכנותה וכן בשל החשש להשפעתה על המתלוננת.

16. אשר על כן, אני נעתר לבקשת המדינה ומורה על הארכת מעצרה של המשיבה כמבוקש לעיל.

ניתנה היום, א' בניסן התשפ"ג (23.3.2023).

שׁוֹפֵט